

RADA VLÁDY PRO SENIORY A STÁRNUTÍ POPULACE

Z á p i s

z 16. zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace konaného
dne 16. září 2011 od 13.00 hod.
v budově Ministerstva práce a sociálních věcí, zasedací místnost „klub“

Přítomni: dle presenční listiny

Program:

1. Zpráva o činnosti Rady v roce 2011 a Plán činnosti Rady v roce 2012
2. Koncepce řešení problematiky Alzheimerovy choroby a obdobných onemocnění v České republice („Plán Alzheimer ČR“) – informace
3. Konsolidace složení a činnosti pracovních skupin Rady
4. Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (2012)
5. Příprava Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 - 2017
6. Informace o přípravách rozpočtového rámce EU na rok 2014 až 2020
7. Různé

***

Jednání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace (dále jen „Rada“) zahájil její předseda, ministr práce a sociálních věcí Dr. Ing. Jaromír Drábek, který v samém úvodu uvítal nové členy Rady, konkrétně zástupce za Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy prof. Ivana Wilhelma, CSc., náměstka ministra pro výzkum a vysoké školství a zástupce za Svaz zdravotních pojišťoven ČR MUDr. Pavla Frňku, DMS, ředitele Strategie a rozvoje České průmyslové zdravotní pojišťovny. Následně vyzval členy Rady ke schválení, případně k doplnění zápisu z 15. zasedání Rady a Programu 16. zasedání Rady.

Mgr. Taťána Nersesjan, zástupkyně Asociace krajů ČR požádala o zařazení bodu Financování sociálních služeb a úhrady VZP v pobytových zařízeních pro seniory. RSDr. Zdeněk Pernes, předseda Rady seniorů ČR požádal o doplnění bodu Různé o pozvání na konferenci v Senátu, o diskuzi na téma zrušení slevy pro seniory v železniční dopravě a o výsledcích dotačního řízení Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností (dále jen: „Podpora VUA“).

Závěr: Rada schválila zápis z 15. zasedání Rady v předloženém znění a program ze 16. zasedání Rady ve znění uvedených připomínek.

ad 1) Zpráva o činnosti Rady v roce 2011 a Plán činnosti Rady v roce 2012

Dr. Ing. Drábek uvedl první bod programu – Zprávu o činnosti Rady v roce 2011 a Plán činností Rady v roce 2012. Upozornil, že se jedná o každoroční zprávu, která je

zpracována dle jednotné struktury pro všechny poradní orgány vlády stanovené v bodě II. 2. usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175 k Rozboru poradních a pracovních orgánů vlády. Dr. Ing. Drábek dále uvedl, že po schválení Radou bude Zpráva o činnosti předložena vládě k informaci.

Ing. Oldřich Pospíšil, předseda Svazu důchodců ČR uvedl, že ve Zprávě chybí informace o počtu konání zasedání Rady za rok 2011. JUDr. Václav Roubal, předseda Sdružení křesťanských seniorů upozornil na celkové nedostatečné projednávání postupného krácení všech výhod pro seniory. Dr. Ing. Drábek uvedl, že s konkrétním případem zrušení slevy pro seniory v železniční dopravě souhlasí, neboť by stát neměl zvýhodňovat určité skupiny obyvatel kvůli věku. Zároveň ale sdělil, že připomínce rozumí a bude se snažit, aby na další jednání Rady byla častěji zařazována témata týkající se životních a materiálních poměrů starších spoluobčanů. Mgr. Taťána Nersesjan požádala o zařazení bodu Financování sociálních služeb a úhrady VZP v pobytových zařízeních pro seniory na další zasedání Rady.

Závěr: Rada schválila Zprávu o činnosti Rady v roce 2011 a Plán činnosti Rady v roce 2012 ve znění uvedených připomínek.

ad 2) Koncepce řešení problematiky Alzheimerovy choroby a obdobných onemocnění v České republice („Plán Alzheimer ČR“) – informace

Dr. Ing. Drábek shrnul dosavadní vývoj příprav na uvedené Koncepci a dále předal slovo zástupci za MZ, náměstkovi ministra zdravotnictví MUDr. Vítězslavovi Vavrouškovi, MBA, který uvedl, že došlo k prodloužení dopracování koncepce Plánu Alzheimer ČR do června 2012, a to z důvodu jeho složitosti a návaznosti na věcný záměr zákona o dlouhodobé péči, který není ještě dokončený. Dr. Ing. Drábek uvedl, že věcný záměr zákona o dlouhodobé péči je již téměř ve finální podobě.

Doc. prim. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D., předsedkyně České gerontologické a geriatrické společnosti ČLS JEP uvedla, že koncepci „Plán Alzheimer ČR“ považuje za důležitou, ale že by neměla být zcela podmíněna zákonem o dlouhodobé péči. Uvedená koncepce se týká především kvality života osob s tímto onemocněním. Doc. Prim. MUDr. Holmerová, Ph.D., dále nabídla podporu při dokončení koncepce formou poskytnutí odborných konzultací.

Dr. Ing. Drábek uvedl, že onemocnění Alzheimerovou chorobou je stále podceňováno, a to zvláště v kontextu výhledu do budoucnosti, kdy bude dále docházet ke zvyšujícímu se počtu osob trpících tímto onemocněním. MUDr. Vavrouška, MBA sdělil, že zpracovávání koncepce Plán Alzheimer má na starosti Mgr. Irena Köhlerová, MBA, která spolupracuje s celou řadou odborníků. Mgr. Jan Lorman, ředitel o.s. Života 90 upozornil na značné časové průtahy. Ing. Oldřich Pospíšil, předseda Svazu důchodců ČR, požádal o číselné vyjádření počtu lůžek v koncepci Plán Alzheimer.

Dr. Ing. Drábek navrhl, aby členové Rady byli informováni od zástupce za MZ o aktuálním stavu zpracovávání uvedené koncepce do konce března, a zároveň doporučil, aby koncepce obsahovala údaje o počtu lůžek pro osoby s Alzheimerovou chorobou, a to jak aktuální, tak i předpokládaný potřebný stav v kontextu budoucího rozvoje tohoto onemocnění. MUDr. Vavrouška, MBA souhlasil s návrhem předsedy Rady.

Závěr: Rada vzala na vědomí výsledky projednávání Plánu Alzheimer ČR.

ad. 3) Konsolidace složení a činnosti pracovních skupin Rady

Dr. Ing. Drábek uvedl, že k tomuto dobu proběhla diskuze již na 15. zasedání Rady, kde jednotliví předsedové pracovních skupin měli do dalšího zasedání zvážit další existenci svých skupin, připravit si pracovní program (výhled aktivit) pro nadcházející období. Následně vyzval jednotlivé předsedy k diskuzi. Mezi návrhy, které v rámci diskuze zazněly, patřil (1) požadavek na stanovení priorit činnosti Rady s následným vytvořením nových pracovních skupin; (2) vytvoření pracovní skupiny pro zdravotní a sociální politiku a bydlení a (3) pracovní skupiny pro sociální služby a dlouhodobou péči.

Dr. Ing. Drábek sdělil, že místopředseda Rady, náměstek Mgr. Jan Dobeš, se seje s jednotlivými předsedy Rady a domluví se na dalším postupu.

Mgr. Lorman upozornil, že je nezbytné vyjasnit také překrývání tématu jeho pracovní skupiny (Pracovní skupina pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí) s agendou zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Zmocněnkyně vlády pro lidská práva Mgr. Monika Šimůnková sdělila, že jednou z jejích priorit je i ochrana lidských práv seniorů. Toto téma se zřejmě bude z části překrývat se všemi pracovními skupinami. Dále navrhla navázání spolupráce právě s pracovní skupinou pro podporu informovanosti, společenské participace a odstraňování diskriminace starších lidí, jejímž předsedou je Mgr. Lorman. Doc. Prim. MUDr. Holmerová, Ph.D. upozornila na zdravotnickou problematiku, která by měla být v některé z pracovních skupin akcentována. Ing. Jiří Horecký, MBA., prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, navrhl pracovní skupinu pro sociální a zdravotní služby a dlouhodobou péči.

Dr. Ing. Drábek ukončil projednávání tohoto bodu s tím, že další diskuze k pracovním skupinám se uskuteční na společné schůzce s náměstkem Mgr. Dobešem.

Závěr: Rada schválila výsledky projednávání tohoto bodu, tj. setkání předsedů jednotlivých pracovních skupin s náměstkem Mgr. Dobešem, na kterém bude dohodnuto jejich další složení.

ad 4) Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (2012)

Informaci o plánovaných aktivitách k Evropskému roku 2012 podala zástupkyně za oddělení politiky sociálního začleňování, které má tuto aktivitu v působnosti. Rada byla informována o cílech a tématech Evropského roku 2012, která jsou pojata velmi široce a dále o prioritách v České republice. K dosažení cílů Evropského roku 2012 v ČR bude kladen důraz na spolupráci se všemi relevantními aktéry. Za tímto účelem vznikla Pracovní skupina EY 2012, která se bude kromě koordinace roku 2012 podílet také na přípravě Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 až 2017. Radě byly dále představeny internetové stránky k Evropskému roku 2012, které jsou zatím umístěny na webu MPSV. Na uvedené stránky lze vkládat všechny informace o aktivitách, iniciativách, plánovaných seminářích či konferencích a jejich výstupech, apod. Členové Rady byli dále informováni o realizaci projektu z OP LZZ, jehož cílem je zvýšení zaměstnatelnosti věkové skupiny osob starších 50 a více let na trhu práce. Posledním bodem byla informace Radě o konání konference za účelem zahájení Evropského roku 2012, kdy byla nabídnuta Radě možnost presentovat na uvedené konferenci roli Rady vlády pro seniory v rámci Evropského roku 2012.

Dr. Pernes upozornil, že za Radu by měl na konferenci vystoupit její předseda a presentovat úlohu Rady v Evropském roku 2012.

Dr. Ing. Drábek ukončil projednávání tohoto bodu s tím, že úlohu Rady určitě zmíní při svém úvodním slovu.

Závěr: Rada vzala na vědomí projednávání současných aktivit k Evropskému roku 2012.

ad. 5. Příprava Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 až 2017

Zástupkyně za oddělení politiky sociálního začleňování informovala členy Rady o budoucích přípravách Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2013 až 2017 (dále jen NPPS 2013 - 2017). Mezi prioritní oblasti byly zatím zařazeny následující: Zaměstnávání starších osob a seniorů; Celoživotní učení, Dobrovolnictví, Participace seniorů ve společnosti, Zdravé stárnutí a Kvalita života. Další priority budou definovány dle výsledků diskuzí v rámci Rady vlády pro seniory a Pracovní skupiny k EY 2012. Na základě stanovených priorit budou vytvořeny tematické skupiny k daným prioritám, které budou priority dále rozpracovávat. NPPS 2013 – 2017 by měl kromě stanovených konkrétních úkolů obsahovat také opatření a měřitelné indikátory, které umožní efektivnější sledování dosaženého pokroku. Na základě uvedeného by členové Rady měli zvážit, zda by bylo účelné propojit činnost pracovních skupin právě s některými prioritami NPPS 2013 – 2017.

Dr. Pernes uvedl, že Rada nemůže daný dokument tvořit, ale může jej připomínkovat a dávat náměty na řešení. Dále upozornil na absenci jeho finančního zajištění a navrhl, aby v něm byl více akcentován postoj vlády ČR. Následně se slova ujal Mgr. Lorman, který zdůraznil význam měřitelných indikátorů, které by v žádném případě neměli v novém dokumentu chybět. NPPS 2013 - 2017 musí obsahovat také nástroje, kterými by mělo být dané opatření řešeno. Mgr. Lorman dále uvedl, že pro úspěšnost budoucího programu je nezbytné nalézt průsečíky s Programovým prohlášením vlády, jinak budeme stát opět před otázkou, jaký význam a dopad bude nový dokument mít. Ing. Pospíšil navrhl, aby v materiálu bylo uvedeno spíše méně opatření, ale aby byla finančně zajištěna.

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o budoucích přípravách NPPS 2013 – 2017

ad 6.) Informace o přípravách rozpočtového rámce EU na rok 2014 až 2020

Informaci o přípravách rozpočtového rámce EU na rok 2014 až 2020 podal vedoucí oddělení koordinace a svodných agend ESF, Ing. Petr Chuděj, který ve své prezentaci načrtl průběh přípravných prací pro budoucí programové období, kdy po stanovení národních rozvojových priorit, mezi které patří i Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví, budou uvedené priority dále rozpracovány a to na základě usnesení vlády ze dne 31. srpna 2011 č. 650, ve kterém MMR dostalo mandát rozpracovat národní rozvojové priority do úrovně vymezení budoucích operačních programů do dubna roku 2012, vyjednat Smlouvu o partnerství pro rozvoj a investice a koordinovat přípravu budoucích programových dokumentů. Od dubna 2012 dojde ke zpracování návrhů operačních programů a příprava Smlouvy o partnerství pro rozvoj a investice. V roce 2013 budou dopracovány obě uvedené oblasti v interakci s Evropskou komisí. Mezi tematickými okruhy mimo jiné patří také (1) efektivní trh práce, kdy jedním z cílů je i zvýšení a udržení zaměstnanosti pracovníků 55+; a (2) boj s chudobou, inkluze a zdraví, ve kterém je ve vztahu k stárnutí populace uveden cíl Integrovaná opatření pro stárnoucí populace.

Dr. Ing. Drábek následně otevřel diskuzi. Ing. Pospíšil upozornil na absenci financí na podporu volnočasových aktivit pro seniory. Mgr. Nersesjan se dotázala, zda je zde tendence ustoupit od Regionálních operačních programů (dále jen „ROP“). Dr. Ing. Drábek reagoval, že se přiklání k co nejmenšímu počtu ROPů za účelem dosažení větší efektivity.

Závěr: Rada vzala na vědomí informaci o přípravách rozpočtového rámce EU na rok 2014 až 2020

ad 7) Různé

V rámci bodu různé nejprve vystoupila Mgr. Nersesjan s dotazem týkajícím se dotačního řízení na sociální služby, kde došlo ke snížení financování pobytových zařízení na úroveň 85% roku 2011, ačkoliv mělo dojít k jeho udržení na stejné úrovni jako v roce 2011. Dr. Ing. Drábek uvedl, že je nezbytné zaměřit se na efektivní využití peněz prostřednictvím příspěvku na péči, kde došlo ke změně od ledna roku 2012.

MUDr. Pavel Horák, CSc., MBA, zástupce za VZP upozornil, že problém u pobytových sociálních služeb má dva rozměry. Za prvé, výdaje systému převyšují jeho příjmy, které bylo v loňském roce možné vykrývat z rezerv pojišťovny. Tyto rezervy jsou již vyčerpány. Za druhé, vzhledem k tomu, že se jedná o sociální služby, VZP nebude upravovat výši financování, neboť zastává názor, že by měl být zajištěn stejný přístup jako ke zdravotnickým zařízením. Mgr. Nersesjan upozornila, že nastalá situace v pobytových zařízeních může vést k propouštění zdravotního personálu.

Dr. Ing. Drábek uvedl, že o dalším financování sociálních služeb bude jednat s kraji a dále sdělil, že se bude snažit bránit dalším škrtům ve financování pobytových služeb.

Následně vystoupil dr. Pernes, který nejprve pozval členy Rady na konferenci v Senátu k příležitosti Evropského roku 2012 na téma „Aktivní stárnutí a mezigenerační solidarita v ČR“. Dále upozornil na dotační program Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností, ve kterém Rada seniorů ČR neuspěla, a tudíž by mělo dojít k přehodnocení výsledků dotačního řízení. Posledním jeho sdělením byl nesouhlas se zrušením slev pro seniory v železniční dopravě, kdy jeho hlavní výhradou je, že Ministerstvo financí tento krok neprojednalo se seniorskými organizacemi.

JUDr. Roubal upozornil na mezinárodní konferenci, kterou pořádá Sdružení křesťanských seniorů spolu s Evropskou Unií seniorů ve dnech 11. až 15. května 2012 s tím, že pozvánku pošle členům Rady v nejbližší době.

Následně vystoupil první host 16. zasedání Rady, MUDr. Alena Šteflová, Ph.D, ředitelka Kanceláře WHO v Praze, která informovala o programu „Města přátelské seniorům“, který by měl být šířen v ČR. V tomto ohledu je nezbytné uvedený program zkonkretizovat a přizpůsobit podmínkám českých měst.

Druhým hostem 16. zasedání Rady byl Petr Skondrojanis, manažer společnosti LMC pro oblast rozvoje alternativních úvazků a flexibilního zaměstnávání, který informoval členy Rady o nutnosti podpory zkrácených a alternativních úvazků s ohledem jak na zapojování seniorů, tak i na širší potřeby pracovního trhu a konkurenceschopnosti ČR.

Závěr: Rada vzala na vědomí uvedené informace a výsledky jednání v rámci tohoto bodu na vědomí.

Zapsala: PhDr. Lenka Bočková

Schválil: Mgr. Jan Dobeš, místopředseda Rady